

Засідання педагогічної ради школи
протокол №1 від 30.08.2024 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

**Матківського закладу загальної середньої освіти
І-ІІ ступенів-закладу дошкільної освіти імені
Валерія Марціва Козівської сільської ради
Стрийського району Львівської області
на 2024-2025 навчальний рік**

Матків
2024

Структура освітньої програми:

Розділ 1. Пояснювальна записка

1.1 Загальні положення

Розділ 2. Освітня програма початкової освіти (1 - 4 класи НУШ) для дітей з особливими освітніми потребами та її обґрунтування (інклюзивне навчання)

- 2.1 Вимоги до осіб з ООП для учениці 2 класу, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою
- 2.2 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.
- 2.3. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями
- 2.4 Корекційно-розвиткова робота
- 2.5 Перелік навчальних програм
- 2.6 Форми організації освітнього процесу для осіб з ООП
- 2.7 Опис інструментарію оцінювання

Розділ 3. Освітня програма базової освіти (5 -9 класи) для осіб ООП та її обґрунтування (інклюзивне навчання)

- 3.1 Вимоги до осіб з ООП для учнів (5-9) класів, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою
- 3.2 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.
- 3.3. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями
- 3.4 Корекційно-розвиткова робота
- 3.5 Перелік навчальних програм
- 3.6 Форми організації освітнього процесу для осіб з ООП
- 3.7 Опис інструментарію оцінювання

Розділ 4. Освітня програма базової освіти (9 клас) для осіб ООП та її обґрунтування (педагогічний патронаж)

- 4.1 Вимоги до осіб з ООП для учнів (9 класу, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою
- 4.2 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Додатки:

- Додаток 1**
- Додаток 2**
- Додаток 3**
- Додаток 4**
- Додаток 5**

Розділ 1. Пояснювальна записка

У Освітній програмі застосовуємо таке тлумачення термінів, яке зазначає Закон України «Про освіту»:

Інклюзія – процес активного включення в суспільні стосунки всіх громадян, незалежно від фізичних, інтелектуальних, культурних, мовних, національних та інших особливостей.

Інклюзивна освіта – це освітня технологія, яка передбачає навчання й виховання дітей з особливими потребами у звичайному навчально-виховному закладі, де створені відповідні умови для забезпечення максимальної ефективності навчального процесу. Інклюзивна освіта є підходом, який допомагає адаптувати освітню програму та навчальне середовище до потреб учнів, які відрізняються своїми навчальними можливостями.

Інклюзивне навчання -це спосіб отримання освіти, у який учні з особливими освітніми потребами (ООП) навчаються в загальному освітньому середовищі за місцем свого проживання.

Інклюзивний клас – це клас у закладі загальної середньої освіти, в якому серед інших учнів навчаються одна, дві або три дитини з особливими освітніми потребами. Водночас особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу для таких дітей забезпечується шляхом створення для кожного учня індивідуальної програми розвитку, адаптації або модифікації навчального матеріалу асистентом вчителя, надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, забезпечення учня спеціальними засобами корекції психофізичного розвитку.

Інклюзивне освітнє середовище - сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей.

Особа з особливими освітніми потребами — особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту.

1.1 Загальні положення.

Дана освітня програма визначає основні принципи, завдання та функції, а також порядок організації психолого-фізичного супроводу дітей з особливими освітніми потребами (надалі – ООП), які здобувають освіту в умовах інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти.

Документ розробляється та реалізується школою самостійно, та окреслює коло знань, умінь та навичок, що підлягають засвоєнню з кожного окремого навчального предмету у процесі навчання, з метою реалізації індивідуальної освітньої траєкторії дитини з особливими освітніми потребами.

Основою для розроблення освітньої програми є Державний стандарт загальної середньої освіти відповідного рівня.

Освітня програма – це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом загальної середньої освіти для досягнення учнями результатів навчання, який здійснює свою діяльність відповідно до чинного законодавства:

Закони України:

- «Про повну загальну середню освіту»
- «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»
- «Конвенція про права осіб з інвалідністю»
- «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»
- «Про освіту» № 2145-VII від 05.09.2017 (із змінами)
- «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання» (№1324 – VII від 5 червня 2014 року)
- «Про внесення змін до деяких законів України щодо прав інвалідів» (№ 4213-VI від 22.12.2011)
- «Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти щодо організації навчально-виховного процесу» (№2442-17 від 06.07.2010)

- «Про дошкільну освіту» від 20.12.2001 (зі змінами)

Постанови Кабінету Міністрів України:

- від 26 серпня від 24 березня 2021 р. № 305 «Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку»
- від 15 вересня 2021 р. № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №483 від 26.04.2022 та № 979 від 30.08.2022)
- від 16 березня 2019 р. №221 «Про затвердження Положення про спеціальну школу та Положення про навчально-реабілітаційний центр»
- від 4 квітня 2019 р. № 530 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти
- Постанова Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2012 р. № 734 «Про організацію діяльності загальноосвітніх шкіл та професійних училищ соціальної реабілітації»

- від 29 липня 2009 р. N 784 «Про затвердження плану заходів щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення на 2009-2015 роки «Безбар'єрна Україна»

- від 23 квітня 2003 р. № 585 «Про встановлення строку навчання у загальноосвітніх навчальних закладах для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку»

Накази Міністерства освіти і науки України:

- № 769 від 29.08.2022 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-10 (11) класів закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами»

- № 836 від 19.09.2022 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку та визнання такими, що втратили чинність деяких наказів Міністерства освіти і науки України.»

- № 1317 від 07.12.2021 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами»

- №1310 від 18.10.2019 «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників для роботи в умовах інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти відповідно до вимог Концепції «Нова українська школа»

- №808 від 10.06.2019 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України № 627 від 12.06.2018

- № 814 від 26.07.2018 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами»

- № 627 від 12.06.2018 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами»

- № 693 від 25.06.2018 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами»

- № 627 від 12.06.2018 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами»

- № 912 від 01.10.2010 «Концепція розвитку інклюзивної освіти»
- № 1205 від 06.12.2010 «Про затвердження Типових штатних нормативів закладів загальної середньої освіти»
- від 08.06.2018 №609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти».
- власного Статуту

Освітня програма Матківського ЗЗСО І-ІІ ст. - ЗДО:

- розроблена закладом на основі державних освітніх стандартів і зразків освітніх навчальних програм, курсів, дисциплін. Узагальнює існування в педагогічному колективі різних підходів до призначення, структури, змісту, технологій розробки освітньої програми та її впливу на освітній процес. До вступу в дію державних освітніх стандартів педагогічний колектив керується вимогами нормативних актів, що визначають обов'язковий мінімум змісту та вимоги до рівня підготовки учнів за відповідною освітньою програмою.
- розглядає рівень реалізованих освітніх програм та їхню спрямованість в ході виконання освітнім закладом вимог державного освітнього стандарту в частині обов'язкового мінімуму змісту основних освітніх програм.
- має чітку спрямованість (наприклад, формування особистості учнів; їх адаптація до життя в суспільстві; виховання громадянськості, працьовитості, поваги до прав і свобод людини, любові до Батьківщини, оточуючого середовища і т. п.) та є невід'ємною частиною освітньої програми закладу загальної середньої освіти.
- націлена на дотримання основних принципів діяльності в особливому освітньому просторі:
- повага до індивідуальних особливостей дитини з ООП;
- командний підхід та активна співпраця з батьками дитини з ООП, залучення їх до освітнього процесу та розробки індивідуальної програми розвитку;
- конфіденційність та дотримання етичних принципів;
- міжвідомча співпраця з Сколівським ІРЦ.

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування та організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом певного рівня

Освітня програма містить:

- ✓ загальний обсяг навчального навантаження, поданий в рамках навчальних планів, відповідно до особливостей психофізичного розвитку;
- ✓ очікувані результати здобувачів освіти;
- ✓ перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та/або предметів, дисциплін тощо, логічну послідовність їх вивчення;
- ✓ перелік корекційно-розвиткових програм;
- ✓ рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Освітня програма розробляється на термін, обумовлений навчальними програмами – на 1 рік: для 2, 5 та 8 класів та обновляється щорічно.

1.2 Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій

Організація освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами у 2024/2025 навчальному році здійснюється відповідно до прийнятого Верховною Радою України 5 вересня 2017 року Закону України «Про освіту» в рамках нормативно-правового забезпечення Нової української школи, положень про спеціальну школу (школу-інтернат), навчально- реабілітаційний центр, інших актів, що регулюють забезпечення освітнього процесу в закладах дошкільної та загальної середньої освіти.

Навчання таких учнів забезпечується у закладах загальної середньої освіти за місцем проживання в інклюзивних класах у відповідності до постанови Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 р. № 753 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2003 р. № 585».

Одним з основних завдань є формування життєвих компетентностей учнів, зокрема, підготовка їх до відповідної практичної діяльності та самостійного життя в сучасних суспільно-економічних умовах.

Формування життєвих компетентностей набуває особливого значення в освітньому процесі для дітей з ООП. Йдеться про комплексність і неперервність психолого-педагогічної, трудової, фізичної, соціальної реабілітації учнів шляхом створення оптимальних умов для їх фізичного, інтелектуального, психічного розвитку. При цьому корекційно-розвиткова робота є складовою освітнього процесу.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних, їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання, діти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основою оцінювання навчальних досягнень і є індивідуальна програма розвитку учня з ООП

Індивідуальна програма розвитку учня

Індивідуальна програма розвитку дитини – це документ структура якого чітко описана в інструктивно-методичному листі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про організацію освітнього процесу дітей з ООП в 2024/2025 н. р. » від 03.09.2024 року № 6/679-24. Він закріплює вимоги до організації навчання, зокрема, визначає характер освітніх послуг та форм підтримки дитини з особливими освітніми потребами та її батьків.

Відповідно до даного листа навчання дитини з особливими освітніми потребами у загальноосвітньому навчальному закладі є індивідуальним, оскільки кожна дитина внаслідок різноманітних чинників має індивідуальний розвиток. Індивідуальне планування навчально-виховного процесу має на меті:

- розроблення комплексної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами з врахуванням індивідуальних особливостей, що допоможе педагогічному колективу закладу пристосувати середовище до потреб дитини;

- надання додаткових послуг та форм підтримки у процесі навчання;
- організацію спостереження за динамікою розвитку учня.

Базова ідея розробки індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами полягає в тому, що кожна дитина в класі здатна навчатися та має індивідуальні відмінності; а також в тому, що учні мають працювати в гнучкому навчальному середовищі, за гнучкою програмою та гнучкою методикою.

Навчально-виховний процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до освітньої програми загальноосвітнього навчального закладу, складеного на основі типових освітніх програм загальноосвітніх навчальних закладів.

Розклад уроків для дітей з особливими освітніми потребами складається з урахуванням індивідуальних особливостей їх навчально-пізнавальної діяльності, динаміки розумової працездатності протягом дня і тижня та з дотриманням санітарно-гігієнічних вимог.

Корекційно-розвиткова робота - комплекс заходів із системного психолого-педагогічного супроводження дітей з особливими освітніми

потребами у процесі навчання, що спрямований на корекцію порушень шляхом розвитку пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення та особистості дитини. Корекційно-розвиткова робота проводиться як корекційно-розвиткові заняття за напрямками відповідно до індивідуальних особливостей учня. Тривалість групового корекційно-розвиткового заняття становить 35-40 хвилин, індивідуального - 20-25 хвилин.

Розділ 2. Освітня програма I рівня початкової освіти (2 клас НУШ) для дітей з ООП та її обґрунтування (інклюзивне навчання)

Освітня програма I рівня (початкової освіти) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року № 607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів».

2.1 Вимоги до осіб з ООП, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану діє лист МОН «Щодо зарахування до 1-го класу закладів загальної середньої освіти» від 16.04.2022 № 1/4202-22

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти не обов'язково з шести років, а з іншого віку, а тривалість їхнього навчання у початковій школі може бути подовжена з доповненням корекційно-розвитковим складником. Тривалість здобуття освіти учнями може бути продовжена на рівнях початкової освіти відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2003 року № 585 «Про встановлення тривалості здобуття повної загальної середньої освіти особами з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти» (із змінами та доповненнями).

Продовження навчання у 2-4-их класах відбувається відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти».

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Заклад освіти відповідно до законодавства та своїх установчих документів може організовувати здобуття освіти за індивідуальною формою навчання, а саме: екстернатною формою (екстернат), сімейною (домашньою) формою та педагогічним патронажем. Батьки здобувачів освіти (або їх законні представники) можуть обирати індивідуальну форму здобуття освіти відповідно до їх інтересів, здібностей, потреб, мотивації, можливостей і досвіду.

Матківський ЗО організовує інклюзивне навчання для учнів з особливими освітніми потребами за інституційною (очною (денною) формою здобуття. У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) можливе застосування дистанційно-очної (змішаної) форми здобуття освіти.

2.2 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Освітня програма I рівня для дітей з особливими освітніми потребами окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами. Типова освітня програма визначає загальний обсяг навчального навантаження, який поданий в рамках навчальних планів.

Навчальний план та його обґрунтування.

Відповідно до чинного законодавства організація освітнього процесу в Матківському ЗЗСО I-II ст. – ЗДО регламентується робочим навчальним планом (розбивкою змісту освітньої програми на навчальні курси, за дисциплінами та за роками навчання).

На виконання Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957 «ПОРЯДОК організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини Інклюзивно-ресурсного центру, заяв батьків та з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві в закладі створено один клас початкового ланки (2 клас) з інклюзивним навчанням, де навчається 1 учениця з особливими освітніми потребами.

Навчальний план на 2024-2025 навчальний рік зорієнтовано на роботу початкової школи на інституційній формі навчання за 5-ти денним навчальним тижнем з українською мовою навчання, складено у відповідності з організаційно-методичними засадами освітнього процесу у спеціальних закладах освіти, зазначених у листі МОН України від 06.08.2018 № 1/9-485, а також «Про організацію освітнього процесу дітей з ООП в 2023/2024 н. р. » від 31.08.2023 року № 1/13094-23.

Загальний обсяг навчального навантаження відповідає загальному обсягу навчального навантаження, що визначений для цього типу освітнього закладу

Державним стандартом та Типовою освітньою програмою.

Для зазначеної учениці з особливими освітніми потребами на 2024-2025н.р. розроблено індивідуальні програми розвитку, індивідуальний навчальний план корекційно-розвиткових занять (послуг):

- дитини із затримкою психічного розвитку, учениці 2 класу, в інклюзивному класі (+ індивідуальний навчальний план) відповідно до Типової освітньої програми НУШ за редакцією Р. Шияна з використанням корекційної складової Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 16.08.2018 № 917 (зі змінами у додатки до наказу МОН України 26.07.2018 № 814)у відповідності до Державного стандарту початкової загальної середньої освіти (постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87, додаток 5) та відповідно до висновку Сколівського ІРЦ про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини № ІРЦ-85600/2021/240913 від 0607 2021 та проведення повторної оцінки 11.05 2023 року (Додаток 1)

Індивідуальний навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувача освіти. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у індивідуальному навчальному плані дитини з ООП.

Програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Державним стандартом початкової освіти (2018) визначено, що початкова освіта має два цикли навчання (1-2 і 3-4 класи), що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Інваріантна складова навчальних планів для дітей з ООП обов'язково включає години корекційно-розвиткової роботи, які спрямовані на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку та обов'язково фінансуються з відповідного бюджету, а саме:

- ✓ розвиток зорового або слухового сприймання, мовлення, пізнавальної діяльності, психофізичний, соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими потребами;
- ✓ розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності і творчості;

- ✓ формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з особливими освітніми потребами до навчання у закладі освіти;
- ✓ створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

При розподілі варіативної складової навчального плану враховано, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, а уроки фізичної культури та години корекційно-розвиткових занять, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» не враховуються при визначенні цього показника. Години варіативної складової навчального плану в 2 класі спрямовані на вивчення основ християнської етики

Навчання для дітей із затримкою психічного розвитку здійснюється за спеціальними навчальними програмами та (або) за індивідуальною програмою. Допускається адаптація змісту освіти до пізнавальних можливостей учениці, що виявляється у зменшенні обсягу матеріалу, його спрощенні за характером та структурою.

Безпосередня організація інклюзивного навчання здійснюється командою психологопедагогічного супроводу дитини з ООП. Відповідно до висновку Сколівського ІРЦ, результатів психологопедагогічного вивчення дитини команда супроводу впродовж 2-х тижнів з моменту початку освітнього процесу складає ІПР дитини з ООП, яка погоджується батьками та затверджується керівником закладу освіти. При організації інклюзивного навчання у закладі освіти необхідно врахувати, що асистент вчителя не є персональним педагогом для одного чи декількох дітей, він надає допомогу вчителю в організації освітнього процесу в класі, допомагає дітям з ООП концентрувати увагу, сприяє формуванню саморегуляції та самоконтролю у них. Освітній процес в класі з дітьми з ООП здійснюється вчителем. Асистент вчителя є постійним учасником команди супроводу в закладі освіти.

Підтримка учениці 2 класу з ООП в інклюзивному навчанні: адаптація навчальної програми.

Адаптація – змінює характер подачі матеріалу, не змінюючи зміст або концептуальну складність навчального завдання. Зокрема, можуть використовуватись такі види адаптацій:

- пристосування середовища (збільшення інтенсивності освітлення в класних кімнатах, де є діти з порушеннями зору; зменшення рівня шуму в класі, де навчається слаббачуюча дитина, забезпечення її слуховим апаратом; створення відокремленого блоку в приміщенні школи для учнів початкової ланки);

- адаптація навчальних підходів (використання навчальних завдань різного рівня складності; збільшення часу на виконання, зміна темпу занять, чергування видів діяльності);

- адаптація матеріалів (адаптація навчальних посібників, наочних та інших матеріалів; використання друкованих текстів з різним розміром шрифтів, картки-підказки, тощо)

Державний стандарт початкової освіти складається з освітніх галузей: "Мовно-літературна", "Математика", "Природнича", "Соціальна і здоров'язбережувальна", "Громадянська та історична", "Технологічна", "Інформатична", "Мистецька", "Фізкультурна", які реалізуються через навчальні предмети.

Мовно-літературна та іншомовна освітні галузі реалізуються через окремі предмети "Українська мова та літературне читання", та "Англійська мова". Математична освітня галузь у навчальному плані реалізується через предмет "Математика". Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі реалізується через предмет – "Я досліджую світ". Фізкультурна освітня галузь реалізується предметом "Фізична культура". Технологічна освітня галузь реалізується через предмет "Трудове навчання". Інформатична освітня галузь реалізується предметом «Інформатика». Освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Мистецтво (інтегрований курс)».

2.3. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти, із затримкою психічного розвитку, пропонований зміст навчальних предметів подано у Типовій освітній програмі, розробленою під керівництвом Шияна Р.Б., що розміщені на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. До ключових компетентностей належать:

Ключові компетентності	Коротка характеристика
Володіння державною мовою	передбачає уміння (самостійно або за допомогою) усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
Спілкування іноземними мовами	здатність спілкуватися іноземними мовами, що передбачає використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

Математична компетентність	передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій	передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самотійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
Інноваційність	передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти;
Екологічна компетентність	передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;
Інформаційно-комунікаційна компетентність	передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
Навчання впродовж життя	передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самотійно і в групі;
Громадянські та соціальні компетентності	пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

Культурна компетентність	передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
Підприємливість та фінансова грамотність	передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних, їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання, діти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

2.4 Корекційно-розвиткова робота

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з ООП, мети, завдань та напрямів такої роботи:

Корекційно-розвиткова робота дитини із затримкою психічного розвитку

***Мета:** формування пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, позитивних характеристик особистості, мовлення, психомоторного розвитку.*

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Цілеспрямоване формування пізнавальної діяльності: розвиток сенсорно-перцептивної діяльності та формування еталонних уявлень; формування мисленнєвої діяльності у взаємозв'язку з мовленнєвим розвитком; розвиток розумових здібностей шляхом опанування дій заміщення та наочного моделювання в різних видах діяльності (навчальна, предметно-практична); розвиток творчих здібностей.

2. Формування навчальної та предметно-практичної діяльності (мотиваційного, орієнтовно-операційного і регуляційного компонентів): цілеспрямоване формування навчальної діяльності: вміння програмувати, контролювати, регулювати й оцінювати результати виконання завдань; всебічний розвиток предметно-практичної діяльності.

3. Корекційний розвиток емоційно-вольової сфери: формування здатності до вольових зусиль, довільної регуляції поведінки; подолання вже сформованих негативних якостей особистості; попередження й усунення афективних, негативних відхилень у поведінці.

4. Розвиток мовлення. Розвиток усного мовлення шляхом корекції порушень звуковимови, одночасно з формуванням фонематичних процесів; розвиток лексики й граматичного ладу мовлення; розширення активного та пасивного словникового запасу, уявлень про довкілля у процесі мовленнєвої й пізнавальної діяльності; формування управління й узгодження слів у реченні, зв'язного мовлення; ініціацію контакту, взаємодію та підтримування спілкування зі значущими дорослими та однолітками. Формування писемного мовлення у процесі; розвитку фонематичного, складового аналізу й синтезу; становлення синтетичних прийомів поскладового читання; формування мотивації оволодіння графічним зображенням букв й розвиток смислового програмування письмового висловлювання; формування мовних операцій.

5. Розвиток психомоторики. Формування рухових вмінь та навичок; розвиток координації рухів, спритності, сили, витривалості; розвиток відчуття ритму; розвиток правильної постави, ходи, грації, рухів; розвиток загальної та дрібної моторики; розвиток моторних функцій і дихання.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи в 2 класі є: розвиток мовлення, ритміка, корекція розвитку.

Повноцінність початкової освіти здобувачів освіти для дітей з особливими освітніми потребами забезпечується через реалізацію інваріантної, варіативної частин навчального плану та корекційно-розвиткових занять, які обов'язково фінансуються з відповідного бюджету.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

2.5 Перелік навчальних програм

Перелік навчальних програм для 2 класу та перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф "Рекомендовано Міністерством освіти і науки України" подано в Додатку 3.

Клас	Варіанти типових навчальних програм/планів/курсів
2 клас	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (1-2 клас), розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22)
2 кл.	Типова освітня програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 16.08.2018 № 917 (зі змінами у додатки до наказу МОН України 26.07.2018 № 814) у відповідності до Державного стандарту початкової загальної середньої освіти (постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87) Додаток 5 для корекційної складової
2 клас	Навчальна програма курсу за вибором «Основи християнської етики. 1-11 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Сохань Г.С., Гусаков І.М., Гусак М.Є., Пономарьова М.С., Кушнір І.М.) «Схвалено для використання в освітньому процесі» (Рішення експертної комісії з громадянської освіти, правознавства, етики та предметів морального спрямування від 21.07.2022

	(протокол № 6)) Реєстрація в Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за №№2.0039-2022, 3.0313-2022, 4.0030-2022
2 клас	Програма з корекційно-розвиткової роботи "Розвиток мовлення" для 1 - 4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (авт. Омельченко І.М., Федорович Л.О.).
2 клас	Програма з корекційно-розвиткової роботи "Ритміка" для 1 - 4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (авт. Бабяк О.О.).
2 клас	Програма з корекційно-розвиткової роботи "Корекція розвитку. Розвиток особистісної сфери" для 1 - 4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (авт. Бабяк О.О., Баташева Н.І., Орлов О.В.).

2.6 Форми організації освітнього процесу для осіб з ООП.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Основною формою організації освітнього процесу є класно-урочна система.

В освітньому процесі використовуються різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок;
- нетрадиційний урок,
- інтегрований урок тощо.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;
контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

2.7 Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень учнів з ООП в умовах інклюзивного навчання здійснюється для врахування рівня їхніх досягнень, поступу в опануванні навчальним матеріалом, визначення рівня сформованості умінь та навичок, а також здатності до застосування їх на практиці (оволодіння компетентностями).

Оцінювання учнів, що потребують третього рівня підтримки:

^ на основі загальних критеріїв оцінювання з урахуванням ІНП (за наявності) та можливості адаптації умов проведення процедури оцінювання з урахуванням особливих освітніх потреб учня;

^ під час проведення оцінювання враховуються адаптація процедури оцінювання за часом та змістом (наприклад: збільшення часу на виконання завдань);

^ зміна методів тестування (формування завдань в аудіоформаті, збільшеним шрифтом, шрифтом Брайля тощо).

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1–2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню; підсумковому (річному).

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Оцінка досягнень дитини здійснюється в оптимальних для неї умовах (в найбільш сприятливому темпі, з використанням допоміжних засобів і ресурсів, за необхідності) і виявляє взаємодію таких компонентів освіти, як: знання і вміння дитини у даний період освітнього процесу та здатність застосовувати їх на практиці.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень учнів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Облік результатів завершального (підсумкового) оцінювання, що здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці, фіксується учителем/учителькою у свідоцтві досягнень

Диференціація процесу оцінювання навчальних результатів здобувачів освіти з особливими освітніми потребами

Контроль і перевірка в інклюзивному класі сприятимуть:

- своєчасному виявленню кола знань, умінь, навичок учнів, які потрібно розвивати/удосконалювати;
- повторенню і систематизації матеріалу;
- формуванню вміння відповідально й зосереджено працювати, користуватися прийомами самоперевірки і самоконтролю;
- стимулювати відповідальність учнів.

Об'єктами контролю у процесі навчання є:

- знання, вміння та навички визначені навчальними програмами;
- навчально-пізнавальні знання та вміння; власна діяльність;
- емоційно-ціннісні риси особистості, значущі для життєдіяльності в суспільстві.

Основними функціями перевірки й оцінювання навчальних досягнень учнів є:

Діагностична – передбачає визначення рівня досягнень окремого учня (класу, групи), виявлення готовності до засвоєння нового матеріалу, що дає вчителю змогу певним чином планувати й викладати навчальний матеріал, своєчасно надавати необхідну індивідуальну допомогу; попереджати можливі ускладнення.

Навчальна полягає у поліпшенні вивчення нового матеріалу, його засвоєння, відтворення, застосування, уточнення й поглиблення знань, їх систематизації, удосконалення навичок і вмінь.

Діагностико-коригуюча - передбачає з'ясування причин труднощів, які виникають у конкретного учня під час навчання, виявлення потреб у вдосконаленні певних знань та вмінь, внесення корективів у діяльність учня і вчителя, спрямованих на відповідність потреб учнів з ООП.

Стимулюючо-мотиваційна - покликана розвивати прагнення поліпшувати свої результати, формує позитивні мотиви навчання.

Розвивально-виховна - полягає у формуванні вміння самостійно і зосереджено працювати, сприяє розвитку працелюбності, наполегливості, активності, взаємодопомоги та інших якостей особистості.

В інклюзивному навчанні доречним буде застосування таких видів контролю: попередній, поточний, тематичний, підсумковий.

Попередній контроль – проводиться з діагностичною метою перед вивченням навчального предмету. Він дає змогу визначити готовність конкретного учня до оволодіння предметним змістом, виявити рівень сформованості навчально-пізнавальних умінь та особливості діяльності.

Поточний контроль – здійснюється на всіх етапах вивчення учнем змісту теми.

Тематичний контроль – передбачає оцінювання навчальних досягнень учня після вивчення однієї або кількох програмових тем (розділів).

Підсумковий контроль – здійснюється в кінці півріччя і навчального року.

Рівень досягнень учениці буде вивчатись: шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з окремих предметів; проведення контрольних випробувань учнів.

У процесі навчання в інклюзивному класі вчитель може використовувати різні методи оцінювання, добираючи їх у залежності від індивідуальних особливостей та освітніх можливостей усіх учнів, теми, змісту. Це дозволить подолати суб'єктивізм і формалізм при оцінюванні знань учнів.

Розділ 3. Освітня програма базової освіти (5 -9 класи) для осіб ООП та її обґрунтування (інклюзивне навчання)

Освітня програма закладу загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами розроблена на виконання [Закону України](#) "Про освіту" та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року [№ 1392](#) "Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти", наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 [№ 144](#), зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за [№ 410/22942](#) "Про затвердження Державних санітарних норм та правил "Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів".

3.1 Вимоги до осіб з ООП для учнів (5, 8-9) класів, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти не обов'язково з шести років, а з іншого віку, а тривалість їхнього навчання у початковій та базовій школі може бути подовжена з доповненням корекційно-розвитковим складником. Тривалість здобуття освіти учнями може бути продовжена на рівнях базової середньої освіти відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2003 року [№ 585](#) «Про встановлення тривалості здобуття повної загальної середньої освіти особами з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти» (із змінами та доповненнями).

3.2 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Відповідно до чинного законодавства організація освітнього процесу в Матківському ЗЗСО І-ІІ ст. – ЗДО регламентується робочим навчальним планом (розбивкою змісту освітньої програми на навчальні курси, за дисциплінами та за роками навчання).

На виконання Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957 «ПОРЯДОК організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини Інклюзивно-ресурсного центру, заяв батьків та з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві в закладі створено один 2 класи базової освіти (5 клас і 8 клас) з інклюзивним навчанням, де навчається 2 учнів з особливими освітніми потребами.

Навчальний план на 2024-2025 навчальний рік зорієнтовано на роботу базової школи на інституційній формі навчання за 5-ти денним навчальним тижнем з українською мовою навчання, складено у відповідності з організаційно-методичними засадами освітнього процесу у спеціальних закладах освіти, зазначених у листі МОН України від 06.08.2018 № 1/9-485, а також на індивідуальній формі навчання за 5-ти денним навчальним тижнем з українською мовою навчання, складено відповідно до Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого наказом МОН України від 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2019 р. за № 852/33823 для:

- учня із порушеннями інтелектуального розвитку, учня 5 класу в інклюзивному класі відповідно до Типової освітньої програми розробленої наказом МОН України від 19 лютого 2021 року №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів ЗЗСО» (в редакції наказу МОН від 09 серпня 2024 року №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»), корекційної складової відповідно Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2021 № 1317 "Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами" (Додаток 14) та відповідно до висновку Сколівського ІРЦ про комплексну оцінку розвитку дитини № ІРЦ-85600/2024/547215 від 27 серпня 2024 року.

- для учня з особливими освітніми потребами 8-го класу складений на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН від 20.04.2018 №405»; корекційної складової відповідно Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627 "Про затвердження

типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами" та наказу від 26.07.2018 №815 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627», Додаток 16 до Типової освітньої програми та відповідно до висновку Сколівського ІРЦ про комплексну оцінку розвитку дитини № ІРЦ-85600/2023/451956 від 31 серпня 2023 року. (Додатки 2,3)

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти, у яких навчаються діти з особливими освітніми потребами, та варіативну складову, якою передбачені додаткові години на вивчення предметів корекційно-розвиткової роботи, які спрямовані на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку та обов'язково фінансуються з відповідного бюджету.

При розподілі варіативної складової навчального плану враховано, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, а уроки фізичної культури та години корекційно-розвиткових занять, відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти"

Допускається адаптація змісту освіти до пізнавальних можливостей учениці, що виявляється у зменшенні обсягу матеріалу, його спрощенні за характером та структурою.

Безпосередня організація інклюзивного навчання здійснюється командою психологопедагогічного супроводу дитини з ООП. Відповідно до висновку Сколівського ІРЦ, результатів психологопедагогічного вивчення дитини команда супроводу впродовж 2-х тижнів з моменту початку освітнього процесу складає ІПР дитини з ООП, яка погоджується батьками та затверджується керівником закладу освіти. При організації інклюзивного навчання у закладі освіти необхідно врахувати, що асистент вчителя не є персональним педагогом для одного чи декількох дітей, він надає допомогу вчителю в організації освітнього процесу в класі, допомагає дітям з ООП концентрувати увагу, сприяє формуванню саморегуляції та самоконтролю у них. Освітній процес в класі з дітьми з ООП здійснюється вчителем. Асистент вчителя є постійним учасником команди супроводу в закладі освіти.

Підтримка учня 5 класу з ООП в інклюзивному навчанні: адаптація навчальної програми.

Підтримка учня 8 класу з ООП в інклюзивному навчанні: адаптація навчальної програми.

Освітню програму для 5 класу укладено за такими освітніми галузями:
Мовно-літературна

Математична
 Природнича
 Соціальна і здоров'язбережувальна
 Громадянська та історична галузь
 Інформатична
 Технологічна
 Мистецька
 Фізкультурна

Перелік освітніх галузей для 8 класу

Мови і літератури;
 Українська мова і література;
 Суспільствознавство;
 Мистецтво;
 Математика;
 Природознавство;
 Технології;
 Здоров'я і фізична культура.

В кожній освітній галузі передбачені основні компетентності, яких повинен досягти учень. Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувача освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

3.3. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти¹ визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

Наскрізнi лiнii є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому; розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях. Навчання з наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- Організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- Окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
-----------------	------------------------

Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності. Приклад вчителя є важливим у формуванні толерантного ставлення один до одного, незалежного від рівня навчальних досягнень та особливостей психофізичного розвитку.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів транспортних засобів).
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань, (здійснення заощаджень, інвестування запозичення, страхування кредитування тощо). Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної

	оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
--	---

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

3.4 Корекційно-розвиткова робота

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи в 5 класі є: розвиток мовлення, соціально-побутове орієнтування, Лікувальна фізкультура (ритміка)

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи в 8 класі є: розвиток мовлення, корекція розвитку.

Повноцінність базової освіти здобувачів освіти для дітей з особливими освітніми потребами забезпечується через реалізацію інваріантної, варіативної частин навчального плану та корекційно-розвиткових занять, які обов'язково фінансуються з відповідного бюджету.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

3.5 Перелік навчальних програм

Перелік навчальних програм для 5, 8 класів класу та перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф "Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»

Клас	Варіанти типових навчальних програм/планів/курсів
5	Типова освітня програми розроблена наказом МОН України від 19 лютого 2021 року №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів ЗЗСО» (в редакції наказу МОН від 09 серпня 2024 року №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»)
5	Типова освітня програма, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2021 № 1317 "Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами" (Додаток 14) для корекційної складової
5	ПРОГРАМА З КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ ДЛЯ 5-9 КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ «РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ» Автор: Хайдарова О.С., директор ІРЦ Молочанської міської ради, Запорізька обл.; укладач: Блеч Г.О., старший науковий співробітник відділу освіти дітей з порушеннями інтелектуального розвитку Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України
5	ПРОГРАМИ З КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ ДЛЯ 5-10 КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ «РИТМІКА»

	Автори: Редько Лариса Олексіївна, вчитель ритміки Балтської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату; Безкоровайна Любов Андріївна, директор Балтської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату;
5	ПРОГРАМИ З КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ ДЛЯ 5-10 КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВЕ ОРІЄНТУВАННЯ 5-10 КЛАСИ Автори: Остапенко Лариса Іванівна, вчитель-дефектолог вищої кваліфікаційної категорії, «старший вчитель», директор НРЦ №17 м. Києва; Тарновська Людмила Іванівна, вчитель-дефектолог вищої кваліфікаційної категорії, «старший вчитель» НРЦ №17 м. Києва.
8	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН від 20.04.2018 №405;
8	Типова освітня програма, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627 "Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами" та наказу від 26.07.2018 №815 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627», Додаток 16 для корекційної складової
8	«Розвиток мовлення» Для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (авт. Омельченко І.М., Федорович Л.О.) , Київ – 2016
8	«Корекція розвитку» Програма з корекційно-розвиткової роботи для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку. Автори: Логвінова І.П., Кучеренко Ю.О

3.6 Форми організації освітнього процесу для осіб з ООП.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття.

Актуальними є заняття в малих групах, парах.

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчителів визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

3.7 Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень учнів з ООП в умовах інклюзивного навчання здійснюється для врахування рівня їхніх досягнень, поступу в опануванні навчальним матеріалом, визначення рівня сформованості умінь та навичок, а також здатності до застосування їх на практиці (оволодіння компетентностями).

Оцінювання учнів, що потребують другого рівня підтримки для 8 класу:

- на основі загальних критеріїв оцінювання з можливістю адаптації умов проведення оцінювання з урахуванням особливих освітніх потреб учня;

- під час проведення оцінювання враховуються адаптація процедури за часом та змістом (наприклад: збільшення часу на виконання завдань);

- зміна методів тестування (формування завдань в аудіоформаті, збільшеним шрифтом, шрифтом Брайля тощо).

Оцінювання учнів, що потребують четвертого рівня підтримки для 5 класу:

- на основі загальних критеріїв оцінювання з урахуванням ІНП (за наявності) та можливості адаптації/модифікації умов проведення процедури оцінювання з урахуванням особливих освітніх потреб учня;

- здійснення адаптації процедури оцінювання за часом та змістом відповідно до потреб учня, що включає:

 - використання доступних форм викладу інформації (шрифтом Брайля, письмових чи усних завдань тощо);

 - використання засобів альтернативної комунікації під час формування завдань;

 - адаптація/модифікація завдань з урахуванням способу їх сприйняття учнем;

 - збільшення часу на процедуру оцінювання тощо;

 - відповідність тестів змісту модифікованої програми навчального предмета.

Змістом контролю є виявлення, вимірювання та оцінювання навчальних досягнень учнів, які структуровані у програмах, і представлені у вимогах до здійснення контролю і оцінювання за предметами..

Об'єктами контролю (оцінювання) у процесі початкового навчання є **об'єктивні результати** (предметні компетентності: знання про предмети і явища навколишнього світу, взаємозв'язки і відношення між ними; вміння та навички застосовувати засвоєні знання; досвід творчої діяльності; ціннісні ставлення, у тому числі процес їх досягнення) та **особисті надбання** учня/учениці (активність, ініціативність, старанність, наполегливість, комунікабельність, здатність співпрацювати, самостійність, відповідальність, ціннісні ставлення)

Відповідно до пункту 22 статті І Закону України «Про освіту» **результати навчання** –це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди , цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання і розвитку, які можна ідентифікувати , виміряти і оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або освітніх компонентів.

Відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» оцінювання ґрунтується на принципах дитиноцентризму, об.'єктивності, доброчесності, справедливості, неупередженості, систематичності, критеріальності, гнучкості, перспективності, диференційованості та конфіденційності, а також плановості, чіткості, прозорості, відкритості, доброзичливості.

Мета оцінювання – створення сприятливих умов для розвитку талантів і здібностей кожного учня/ учениці, формування компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних особливостей та потреб, а також визначення ступеня якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності.

Основними функціями контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів є: формувальна, мотиваційно - стимулювальна, розвивальна, діагностувальна, орієнтувальна, коригувальна, констатувальна, прогностична, навчально-перевірювальна, виховна.

Оцінювання результатів навчання учнів у закладах загальної середньої освіти урегульовано такими документами:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;
- Результати оцінювання в 5 класі виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях. Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягнув учень. Загальні критерії оцінювання (додаток 1) визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання

учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями (додаток 2) наказ Міністерства освіти і науки України від 02 серпня 2024 року №1093 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».

- Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (затверджені наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 13 квітня 2011 р. № 329, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за N 566/19304) (чинні для 8 класу);

- Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08. 2013 р. № 1222 із змінами, додаток 2 (чинні для 7– 11 класів);

- Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06. 2008 р. № 496. Відповідно до законодавства у разі відсутності результатів річного оцінювання за минулий навчальний рік учень/учениця має право пройти річне оцінювання до початку наступного навчального року.

Мета сучасного оцінювання – це не лише визначення рівня сформованості компетентності учня відповідно до очікуваних результатів, це передусім процес постійного моніторингу індивідуального розвитку школярів, відповідно система оцінювання – механізм проведення діагностико-розвивальної діяльності вчителя та учня як повноправних учасників освітнього процесу. застосування належних навчальних методів, матеріалів, обладнання, урахування сенсорних та інших потреб дитини.

Оцінювання у 8 класі:

Семестрове та підсумкове (річне оцінювання) здійснюється за 12-бальною системою.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів в закладі освіти розробляються на основі нормативних актів та конкретизації до окремих видів робіт і видів діяльності учнів (за потреби).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 8 класу (базова середня освіта) є формувальне, поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне).

Результати оцінювання учнів не залежать від форми здобуття освіти (очна, дистанційна, змішана). Відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційнокомунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференцзв'язку та інструментарію оцінювання, визначеного освітньою програмою закладу освіти.

Педагогічні працівники самостійно визначають форми оцінювання результатів навчання учнів з певного предмета та добирають методи

оцінювання (спостереження, бесіда, тестування, аналіз письмових робіт учнів чи ін.), враховуючи специфіку навчального предмета і особливості учнів. Можна використати такі форми оцінювання:

- ^ усна (індивідуальне, групове та фронтальне опитування);
- ^ письмова (діагностичні, самостійні та контрольні роботи, тестування);
- ^ цифрова (тестування в електронному форматі);
- ^ графічна (робота з діаграмами, графіками, схемами, контурними картами);
- ^ практична (дослідження, навчальні проєкти, роботи з біологічними об'єктами, виготовлення виробів тощо) та інші.

Для оцінювання окремих видів робіт учителі можуть розробити критерії оцінювання результатів навчання учнів на основі критеріїв, затверджених МОН, а також враховуючи особливості вивчення теми (обсяг годин на вивчення, кількість обов'язкових робіт), освітню програму закладу освіти, форму організації роботи учнів на навчальному занятті (групова, індивідуальна, фронтальна, колективна).

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або інших законних представників). Інформування батьків про результати навчання може відбуватись під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у робочих зошитах учня/учениці, інших носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/електронних щоденників учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтвах досягнень.

Розділ 4. Освітня програма базової освіти (9 клас) для осіб ООП та її обґрунтування (педагогічний патронаж)

Індивідуальне навчання в системі загальної середньої освіти – це одна із форм організації навчально-виховного процесу. Воно впроваджується для забезпечення права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти з урахуванням індивідуальних здібностей та обдарувань, стану здоров'я, демографічної ситуації, організації їх навчання.

На виконання Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 20.12.2002 року №732 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах», наказу Міністерства освіти і науки України від 15.10.2004 року № 797 «Про внесення змін до Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах», наказу від 19.05.2008 № 432 «Про внесення змін до Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах», [Листів МОН України від 06.02.2017 № 1/9-63 «Щодо навчальної літератури для дітей з ООП», від 10.01.2017 № 1/9-2 «Про сучасні підходи до навчально-виховного процесу учнів з ООП»,](#) [Постанови КМУ № 462 від 20.01.2011 року «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти»,](#) [Наказу МОН України №8 від 12.01.2016 року «Про затвердження Положення про](#)

індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах», Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти(затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392), наказу Міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 № 148 «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи якості освіти у закладах загальної середньої освіти», інших нормативних документів, відповідно до річного плану роботи школи.

Україна взяла на себе зобов'язання щодо дотримання загальнолюдських прав, зокрема щодо здобуття якісної освіти дітьми з особливими освітніми потребами, в тому числі дітьми з порушеннями психофізичного розвитку. Інтернатна модель перестає бути для них єдиним і обов'язковим типом закладу, в якому діти вчаться відокремлено та ізолювано від соціуму.

Особливості індивідуальної форми навчання

- Регулюється окремим розпорядком, розклад занять погоджується з батьками
- Оплата праці - за рахунок бюджетних коштів
- Розробляються окремі робочі навчальні плани
- Індивідуальний план визначає перелік предметів, послідовність, кількість годин

4.1 Вимоги до осіб з ООП для учнів (8-9) класів, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Індивідуальна форма застосовується щодо осіб:

- 1) здобувають початкову, базову середню освіту та проживають у селах і селищах (у разі якщо кількість здобувачів освіти не дозволяє утворити клас);
- 2) осіб, які перебувають на стаціонарному лікуванні в закладах охорони здоров'я або яким надається реабілітаційна допомога у стаціонарних умовах (якщо такі особи не можуть відвідувати навчальні заняття у класах, створених безпосередньо за місцем лікування або надання реабілітаційної допомоги);
- 3) осіб, які за станом здоров'я не можуть здобувати повну загальну середню освіту за денною формою (відповідно до висновку лікарсько-консультаційної комісії закладу охорони здоров'я або медичного висновку про стан здоров'я дитини за формою, затвердженою Міністерством охорони здоров'я України);
- 4) осіб, взятих під варту або засуджених до позбавлення волі на певний строк, для яких організовується здобуття освіти відповідно до законодавства (у разі якщо кількість здобувачів освіти не дозволяє утворити клас);
- 5) дітей-біженців, дітей, чиї батьки, інші законні представники звернулися із заявами про визнання біженцями або особами, які потребують захисту, дітей іноземців та осіб без громадянства, які утримуються в пунктах тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства (пункт перший, розділу IV Положення).

Педагогічний патронаж організовується для осіб віком до 18 років (за винятком випадків, коли тривалість здобуття освіти осіб з особливими освітніми потребами було продовжено відповідно до законодавства).

На даний час є чинним [наказ Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 року № 955](#) «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8». Актом затверджено у новій редакції Положення про індивідуальну форму здобуття освіти, що визначає порядок організації здобуття загальної середньої освіти за індивідуальною формою, що здійснюється закладами загальної середньої освіти та іншими закладами освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти на певному рівні освіти, або батьками, іншими законними представниками здобувачів освіти.

Йдеться про здобуття освіти за екстернатною формою (екстернат), сімейною (домашньою) формою та педагогічним патронажем.

Організація здобуття освіти за індивідуальною формою може здійснюватися на будь-якому рівні повної загальної середньої освіти за винятком випадків, передбачених цим Положенням.

Зарахування до закладу освіти на індивідуальну форму здобуття освіти проводиться зазвичай до початку навчального року і може здійснюватися незалежно від наявності вільних місць у класі (пункт п'ятий, розділу I [Положення](#)).

Зарахування (переведення) на індивідуальну форму здобуття освіти здійснюється зазвичай на навчальний рік.

Здобувачі освіти проходять формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також атестацію відповідно до законодавства (пункт восьмий, розділу IV [Положення](#)).

Переведення на індивідуальну форму здобуття освіти може відбуватися протягом навчального року, але не пізніше ніж за 3 місяці до проведення річного оцінювання чи державної підсумкової атестації (далі - атестація). Таке обмеження не застосовується для переведення на педагогічний патронаж.

Для осіб, які здобували чи здобувають освіту за кордоном, а також для осіб, які проживали чи проживають на тимчасово окупованій території України, території проведення антитерористичної операції (на період її проведення), території здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС), - на період здійснення зазначених заходів або на території населених пунктів на лінії зіткнення, зарахування (переведення) на екстернат здійснюється протягом усього календарного року.

Зарахування осіб до державних і комунальних закладів загальної середньої освіти на індивідуальну форму здобуття освіти, переведення та відрахування їх із таких закладів освіти здійснюється відповідно до [пунктів 4, 5, 8 розділу I, розділу III, пункту 1 розділу IV Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти](#), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року N 367, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року за N 564/32016. Документи, які додатково подаються для зарахування (переведення)

на індивідуальну форму здобуття освіти, визначаються розділами II - IV Положення про індивідуальну форму навчання Іноземці та особи без громадянства додатково подають копію документа, що підтверджує законність їх перебування в Україні..

Порядок зарахування, відрахування та переведення учнів до приватних і корпоративних закладів освіти на індивідуальну форму здобуття освіти визначається засновником (засновниками).

Педагогічний колектив, на чолі з директором закладу освіти, в якому організовано індивідуальну форму здобуття освіти, забезпечує реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти шляхом розроблення індивідуальних навчальних планів та індивідуальних програм розвитку (для осіб з особливими освітніми потребами), організації та проведення консультацій, надання доступу здобувачам освіти до безкоштовного користування підручниками, навчальними посібниками та іншою літературою бібліотечного фонду, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною інфраструктурою закладу освіти тощо.

Керівник закладу освіти ознайомлює здобувачів освіти, їх батьків (одного з них) із порядком організації відповідної індивідуальної форми здобуття освіти, визначеним Положенням про індивідуальну форму навчання та іншими актами законодавства у сфері загальної середньої освіти.

Керівник закладу освіти здійснює контроль за виконанням освітніх програм, за якими навчаються здобувачі освіти за індивідуальною формою.

Індивідуальний навчальний план, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії, розробляють педагогічні працівники закладу освіти у взаємодії зі здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів. До розроблення індивідуального навчального плану можуть залучатися інші фахівці, які відповідно до законодавства можуть проводити (надавати) додаткові психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття (послуги) з особами з особливими освітніми потребами.

Батьки можуть брати участь у розробленні індивідуального навчального плану та погоджувати його.

Індивідуальний навчальний план затверджує керівник закладу освіти.

Індивідуальний навчальний план розробляється на основі освітньої програми закладу освіти. За наявності необхідних ресурсів заклад освіти може організовувати здобуття освіти за іншою освітньою програмою, затвердженою в установленому порядку.

Індивідуальний навчальний план охоплює всі навчальні предмети інваріантної частини або базові, вибірково-обов'язкові предмети відповідно до навчального плану освітньої програми, обраної для засвоєння здобувачем освіти. Індивідуальним навчальним планом можуть визначатися форми та засоби оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти. Виконання індивідуального навчального плану та результати оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти фіксуються в окремому журналі.

В Матківському ЗЗСО І-ІІ ст. – ЗДО навчається двоє здобувачів на індивідуальній (педагогічний патронаж) формі навчання у 9 класі

Педагогічний патронаж передбачає:

- надання освітніх послуг відповідно до потреб дитини та у формі, яка найбільш відповідає стану дитини та її індивідуальним можливостям;
- забезпечення освітнього процесу необхідними засобами навчання з урахуванням індивідуальних потреб здобувача освіти;
- можливість періодичного залучення здобувача освіти до учнівського колективу з метою соціалізації (у межах загальношкільних освітніх заходів);
- взаємодію педагогічних працівників із закладами охорони здоров'я, закладами соціального захисту дітей, інклюзивно-ресурсними центрами.

Організацію педагогічного патронажу у Матківському ЗЗСО І-ІІ ст. – ЗДО здійснюють педагогічні працівники закладу освіти із залученням фахівців Сколівського інклюзивно-ресурсного центру, інших фахівців, які відповідно до законодавства можуть проводити (надавати) додаткові психолого-педагогічні і корекційно-розвиткові заняття (послуги) з особами з особливими освітніми потребами.

Результати виконання індивідуального навчального плану та результати оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти вказуються у довідці, що видає заклад освіти, який організовує педагогічний патронаж, за формою згідно з додатком 5 до цього Положення.

Проведення оцінювання та контролю

Здобувачі освіти проходять поточне та підсумкове (семестрове/піврічне та річне) оцінювання навчальних досягнень, а також атестацію.

Оцінювання навчальних досягнень і атестація здобувачів освіти за індивідуальною формою здійснюється відповідно до законодавства у сфері загальної середньої освіти та особливостей, визначених цим Положенням.

Заклади освіти забезпечують ознайомлення здобувачів освіти з переліком питань, за якими здійснюється оцінювання навчальних досягнень та/або атестація.

Видача документів про освіту, у тому числі з відзнакою, та відзначення успіхів здобувачів освіти (нагородження похвальними листами, грамотами тощо) здійснюється відповідно до законодавства у сфері загальної середньої освіти.

Персональний склад педагогічних працівників, які здійснюють навчання за формою педагогічного патронажу, кількість навчальних годин для її організації визначаються наказом керівника закладу освіти відповідно до кількості навчальних предметів інваріантної складової або базових, вибірково-обов'язкових предметів відповідно до навчального плану освітньої програми, обраної для засвоєння здобувачем освіти, за умови виконання вимог державних стандартів повної загальної середньої освіти.

Кількість навчальних годин визначається з розрахунку:

- для здобувачів освіти, зазначених у підпунктах 1, 4, 5 пункту 1 розділу IV Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти 9 клас - 8 годин на тиждень на кожного здобувача освіти.

Освітня програма для **ООП** Матківського закладу загальної середньої освіти І-ІІ ступенів-закладу дошкільної освіти імені Валерія Марціва Козівської сільської ради Стрийського району Львівської області в обсязі 34 (тридцять чотири) сторінки пронумерована, прошнурована, скріплена печаткою.

30 серпня 2024 р.

Директор _____ Михайло ТРИЙЦЯТНИК

М. П.

Додаток 1

Схвалено

рішенням педагогічної ради
Матківського ЗЗСО І-ІІ ст. -ЗДО
30.08.2024 №1
Голова педагогічної ради
_____ Михайло ТРИЙЦЯТНИК

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Матківського ЗЗСО І-ІІ ст. -ЗДО
_____ Михайло ТРИЙЦЯТНИК
30.08.2024 наказ №7 -О

Робочий навчальний план Матківського ЗЗСО І_ІІ ст. -ЗДО Козівської сільської ради Стрийського району Львівської області на 2024-2025 навчальний рік

для учениці з особливими освітніми потребами 2-их класів складений на основі
Типового навчального плану Типової освітньої програми для закладів загальної середньої
освіти, розробленою під керівництвом Р. Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства
освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22) «Про затвердження типових освітніх
програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»;
та корекційної складової відповідно до Типової освітньої програми початкової освіти
спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами,
затвердженої наказом МОН від 26.07.2018р. №814, **Додаток 5**

Освітні галузі	Навчальні предмети/інтегровані курси	2 клас
Мовно-літературна	Українська мова (інтегрований курс)	5

	Англійська мова	3
Математична	Математика	3
Мовно-літературна	Я досліджую світ (інтегрований курс)	2
Математична		1
Природнича		1
Технологічна		1
Громадянська та історична		1
Соціальна і здоров'язбережув		1
Усього:		7
Мистецька	Мистецтво (інтегрований курс)	2
Фізкультурна	Фізична культура	3
Інформатична	Інформатика	1
	Усього	21+3
	Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової та групових занять:	
	Основи християнської етики	1
Корекційно-розвиткова робота	Корекція розвитку	2
	Ритміка	1
	Розвиток мовлення	1
	Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	22
	Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових	25

Додаток 2

Схвалено
рішенням педагогічної ради
Матківського ЗЗСО І-ІІ ст. -ЗДО
30.08.2024 №1
Голова педагогічної ради
_____Михайло ТРИЙЦЯТНИК

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Матківського ЗЗСО І-ІІ ст. -ЗДО
_____Михайло ТРИЙЦЯТНИК
30.08.2024 наказ №72-О

Робочий навчальний план Матківського ЗЗСО І_ІІ ст. –ЗДО Козівської сільської ради Стрийського району Львівської області на 2024-2025 навчальний рік

для учня з особливими освітніми потребами 5-го класу складений на основі Типової освітньої програми розробленої наказом МОН України від 19 лютого 2021 року №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів ЗЗСО» (в редакції наказу МОН від 09 серпня 2024 року №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»)

та корекційної складової відповідно Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2021 № 1317 "Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами" **Додаток 14**

Галузь	Інтегрований курс	Предмет	Індекс галузі	5 клас
Мовно-літературна		Українська мова	МОВ	4
		Українська література	МОВ	2
		Зарубіжна література	МОВ	2
		Англійська мова	МОВ	3,5
		Німецька мова	МОВ	2
Математична		Математика	МАО	5

Природнича	Інтегрований курс природничої освітньої галузі (без географії)	Пізнаємо природу	ПРО	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс соціальної та здоров'язбережної галузі	«Здоров'я, безпека та добробут»	СЗО	
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	Досліджуємо історію і суспільство	ГІО	1
Інформатична		Інформатика	ІФО	1,5
Технологічна		Технології	ТЕО	1
Мистецька	Інтегрований курс мистецтва	Образотворче мистецтво	МІО	1
		Музичне мистецтво	МІО	1
Фізична культура		Фізична культура	ФІО	3
Усього				30
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток мовлення			2
	Соціально-побутове орієнтування			2
	Лікувальна фізкультура (ритміка)			2
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибірових освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять				1
Курси за вибором (факультативи): Основи християнської етики				1
Міжгалузеві інтегровані курси				0
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)				31
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на у				28

Додаток 3

Схвалено

рішенням педагогічної ради
Матківського ЗЗСО І-ІІ ст. -ЗДО
30.08.2024 №1
Голова педагогічної ради
_____Михайло ТРИЙЦЯТНИК

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Матківського ЗЗСО І-ІІ ст. -ЗДО
_____Михайло ТРИЙЦЯТНИК
30.08.2024 наказ №70-О

Робочий навчальний план Матківського ЗЗСО І ІІ ст. -ЗДО Козівської сільської ради Стрийського району Львівської області на 2024-2025 навчальний рік

для учня з особливими освітніми потребами 8-го класу складений на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня, затвердженої наказом МОН від 20.04.2018 №405»;

та корекційної складової відповідно Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627 "Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня для дітей з особливими освітніми потребами" та наказу від 26.07.2018 №815 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627», **Додаток 16** до Типової освітньої програм

Освітні галузі	Навчальні предмети	К-ть годин у класі на тиждень
Мови і літератури		8 клас
	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова: англійська мова	2

	Німецька мова	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	-
	Математика	-
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
	Природознавство	-
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
	Музичне мистецтво	-
Мистецтво	Образотворче мистецтво	-
	Мистецтво	1
	Трудове навчання	2
Технології	Інформатика	2
	Основи здоров'я	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3
Разом		32,5
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток мовлення	1
	Корекція розвитку	1
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5
Основи християнської етики		1
Психологія		1
Креслення		0,5
Гранично допустиме навантаження		35

Додаток 4

Схвалено
 рішенням педагогічної ради
 Матківського ЗЗСО І-ІІ ст. -ЗДО
 30.08.2024 №1
 Голова педагогічної ради
 _____ Михайло ТРИЙЦЯТНИК

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор Матківського ЗЗСО І-ІІ ст. -ЗДО
 _____ Михайло ТРИЙЦЯТНИК
 30.08.2024 наказ №75-О

**Робочий навчальний план Матківського ЗЗСО І_ІІ ст. -ЗДО
 Козівської сільської ради Стрийського району Львівської області на 2024-2025
 навчальний рік для учня 9 класу за індивідуальною формою навчання (педагогічний
 патронаж)**

Предмет	К-сть тижневих годин за Типовим навчальним планом	К-сть тижневих годин на учня	Примітка (вчитель)
Українська мова	2	1	Зубрицька А.О.
Українська література	2	1	Зубрицька А.О.
Англійська мова	2	0,5	Ільницька М.Г.
Зарубіжна література	2	1	Зубрицька А.О.
Всесвітня історія	1	0,5	Зубрицька А.О.
Історія України	1,5	0,5	Зубрицька А.О.
Мистецтво	1	0,5	Цап І.С.

Алгебра	2	1	Малетич О.В.
Геометрія	2	1	Малетич О.В.
Біологія	2	0,5	Цап І.С.
Географія	1,5	0,5	Малетич О.В.
Фізика	3	0,5	Цап І.С.
Хімія	2	0,5	Цап І.С.
Фізична культура	3	2	Цап І.С.
Основи здоров'я	1	0,5	Цап І.С.
Трудове навчання	1	0,5	Малетич О.В.
Інформатика	2	1	Ільницька М.Г.
Основи христ етики	1	0,5	Ільницька М.Г.
Основи психології	1	0,5	Гніздовська І.Й.
Всього	32	14	

Додаток 5

Схвалено

рішенням педагогічної ради
Матківського ЗЗСО І-ІІ ст. -ЗДО
30.08.2024 №1
Голова педагогічної ради
_____Михайло ТРИЙЦЯТНИК

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Матківського ЗЗСО І-ІІ ст. -ЗДО
_____Михайло ТРИЙЦЯТНИК

30.08.2024 наказ №74-О

Робочий навчальний план Матківського ЗЗСО І_ІІ ст. -ЗДО Козівської сільської ради Стрийського району Львівської області на 2024-2025 навчальний рік для учениці 9 класу за індивідуальною формою навчання (педагогічний патронаж)

1.

Предмет	К-сть тижневих годин за Типовим навчальним планом	К-сть тижневих годин на учня	Примітка (вчитель)
Українська мова	2	1	Федько Г.Р.
Українська література	2	1	Федько Г.Р.
Англійська мова	2	0,5	Ільницька М.Г.

Зарубіжна література	2	1	Федько Г.Р.
Всесвітня історія	1	0,5	Федько Г.Р.
Історія України	1,5	0,5	Федько Г.Р.
Мистецтво	1	0,5	Цап І.С.
Алгебра	2	1	Малетич О.В.
Геометрія	2	1	Малетич О.В.
Біологія	2	0,5	Цап І.С.
Географія	1,5	0,5	Малетич О.В.
Фізика	3	0,5	Цап І.С.
Хімія	2	0,5	Цап І.С.
Фізична культура	3	2	Цап І.С.
Основи здоров'я	1	0,5	Цап І.С.
Трудове навчання	1	0,5	Малетич О.В.
Інформатика	2	1	Ільницька М.Г.
Основи христ етики	1	0,5	Ільницька М.Г.
Основи психології	1	0,5	Гніздовська І.Й.
Всього	32	14	